

Bergby Centralskola
Bergbyvägen 10
817 40 BERGBY

Gävle Kommun

801 84 GÄVLE

Kvalitetsgranskning av Musik i grundskolan av Bergby Centralskola skola i Gävle

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har granskat elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i musikämnet i enlighet med kursplanens och läroplanens mål.

Områden som måste åtgärdas:

- Skolan måste säkerställa att eleverna ges möjlighet att använda IT som stöd för musicerande samt som redskap för skapande i enlighet med mål att sträva mot i kursplanen för musik. (1 kap. 4 § grundskoleförordningen, förordning (SKOLFS 2000:135) om kursplaner för grundskolan).

Områden som bör förbättras:

- Rektorn behöver se till att musikundervisningen i större omfattning ger eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer i alla årskurser som de får musikundervisning i.
- Musikämnets koppling till andra ämnen behöver synliggöras på skolan i alla årskurser som de får musikundervisning i.
- Musikämnets koppling till genusfrågor behöver belysas.
- Individanpassningen av undervisningen i musik behöver utvecklas.
- Rektorn behöver ta ansvar för att bedömning och betygssättning sker utifrån styrdokumentens krav.
- De skriftliga omdömena i musik behöver förbättras och tydligare beskriva elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen i ämnet.
- Eleverna behöver få ett större reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i musikundervisningen.

- Rektorn behöver ta ansvar för att lärarna som undervisar i musik ges möjlighet att diskutera bedömningsarbete och betygssättning inom skolan samt med lärare på andra skolor.
- Skolan behöver se till att eleverna får kännedom om mål och betygskriterier.
- Rektorn behöver säkerställa att de lokalt bearbetade kursplanerna i musik överensstämmer med de nationella mål att sträva mot som ska utgöra det främsta underlaget för planering av undervisningen.
- Rektorn behöver säkerställa att de som undervisar i musik har den kompetens och får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och sträva efter att det på skolan finns lärare med utbildning i musik.
- Rektorn behöver se till organisation och tidsanvändning i musikämnet för att säkerställa att eleverna ges möjlighet att nå målen.
- Rektorn behöver skapa förutsättningar för samverkan mellan lärare för att musikundervisningens kvalitet ska utvecklas i förhållande till målen i läroplan och kursplan ur ett årskurs 1-9 perspektiv.

Uppföljning

Skolinspektionen följer upp de krav på åtgärder som granskningen resulterat i. Huvudmannen för Bergby Centralskola ska senast 16 augusti 2011 redovisa till Skolinspektionen i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits utifrån myndighetens krav och förbättringsområden. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange tidplan för planerade åtgärder och ansvarig för genomförandet.

Redogörelsen skickas per post till:

Skolinspektionen
Att: Dnr 40-2010:362
Anna Rydin
Box 23069
104 35 Stockholm

Ange Skolinspektionens diarienummer (Dnr 40-2010:362) vid kommunikation med myndigheten angående granskningen.

Skolinspektionens granskning av Bergby Centralskola i Gävle kommun

Bakgrund och granskningsområden

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av musikundervisningen i grundskolan under perioden april 2010 till oktober 2010. Skolinspektionen kommer att under perioden granska cirka 40 skolor. Skolinspektionen besökte Bergby Centralskola den 11-12 samt 19 maj 2010. Vid besöket skedde observationer av musikundervisningen och intervjuer hölls med rektorn, lärare och elever. Besöket föregicks av studier av dokument som inhämtats från skolan.

Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport Musik i grundskolan. Ytterligare information om och projektplan för kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Syftet med granskningen är att förbättra kvaliteten på musikundervisningen i grundskolan. Genom att synliggöra brister och styrkor för skolor och huvudmän är målet att Skolinspektionens granskning ska bidra till förbättringar som leder till att eleverna får en bättre musikundervisning genom alla årskurser.

Skolan ska genom musikundervisningen bredda och fördjupa elevernas kunskaper i musikämnet. Undervisningen ska bygga på såväl praktiska som teoretiska moment. Musikämnet är ett ämne med många dimensioner som ska ge eleverna möjlighet att bli förtrogna med andra kunskapsområden. Musikens ämnesövergripande karaktär innebär att ämnet har en stor potential att samordnas med övriga ämnen. Musikundervisningen kan även utgöra en viktig länk mellan skolan som institution, dess kultur och traditioner och barns och ungdomars tillvaro vid sidan av skolan. Ämnet är även omtyckt bland eleverna, men musikundervisningens kvalitet och förutsättningar varierar mycket vilket innebär att elevernas möjlighet att utvecklas inom ämnet skiljer sig åt.¹ Ett övergripande problem är att eleverna inte får en sammanhållen utbildning utifrån kursplanernas mål i ett 1-9 perspektiv.

Granskningen har inriktats mot tre frågeområden:

Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?

1. Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?
2. Sker bedömning och betygssättning utifrån styrdokumentens krav?

¹ Skolverket (2005b) *Nationella utvärderingen av grundskolan 2003 - musik (NU-03)* Ämnesrapport till rapport 253. Stockholm: Skolverket.

3. Finns centrala förutsättningar för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet?

Beskrivning av skolan

Bergby Centralskola omfattar förskoleklass och årskurs1-9 och är belägen i Bergby 3,5 mil norr om Gävle. Skolan har ca 260 elever fördelade på klasser om 20-25 elever en-parallelligt i de lägre åldrarna och två-parallelligt i årskurserna 7-9. Bergby Centralskola har inriktning mot "Hälsa och entreprenörskap" och en stor del av personalen, dock inte musikläraren, har gått en 7,5 hp kurs i entreprenörskap på Högskolan i Gävle.

Två klasslärare, utan behörighet att undervisa i musik, brukar ha undervisning med eleverna i årskurserna 1-3. I årskurserna 4-9 undervisar en musiklärare som också saknar lärarbehörighet. Den sistnämnde läraren har varit på skolan under ett år, men har under ett flertal år arbetat som musiklärare i olika skolor i kommunen, bland annat också i Bergby Centralskola. Läraren tjänstgör vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på ytterligare två skolor i kommunen.

Under innevarande läsår har en behörig musiklärare, från kulturskolan i Gävle, anlitats under maj månad för att se till att garanterad undervisningstid ges till barnen i de lägre åldrarna (1-3). Denna verksamhet kan liknas vid "kompanjonlärarskap", dvs. klasslärarna deltar under lektionen.

Motivering till beslut

1. Ger musikundervisningens innehåll och genomförande eleverna möjlighet att utvecklas inom samtliga kunskapsformer och synliggörs musikämnets koppling till andra ämnen?

För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål krävs att undervisningens innehåll utgår från målen. Kursplanen för musikämnet anger olika kunskapsformer² som eleverna ska ges möjlighet att utvecklas inom. Tidigare studier visar dock på att vissa kunskapsformer får begränsat utrymme i undervisningen, och att elevernas möjlighet att utveckla sina kunskaper även beror av lärandemiljö, lärarens förmåga att individanpassa undervisningen samt elevernas möjlighet till inflytande³.

Undervisningen ska enligt läroplanen även innefatta beröringspunkter till andra kunskapsområden, något som enligt forskning är ytterligare ett bristområde⁴.

² Kunskapsformer avser i detta sammanhang musicerande, musiklyssnande, musikskapande och musikkunnande.

³ Skolverket (2005 b); Ferm, C. (2004). *Öppenhet och medvetenhet. En fenomenologisk studie av musikalisk interaktion*. Luleå: Luleå tekniska univ.

⁴ Aulin-Gråhamn, L. och J. Thavenius (2003). *Kultur och estetik i skolan: slutredovisning av Kultur och skolutveckling 2000-2003*. Malmö: Malmö högskola, Lärarutbildningen.

Beskrivning

Vid observationer av lektioner och intervjuer med lärare och elever framkommer att tonvikten läggs på kunskapsformen *musicerande*. I de lägre årskurserna undervisas eleverna främst i klassrummet av klassläraren. Eleverna får huvudsakligen sjunga, utan ackompanjemang av varken instrument eller inspelad bakgrund. Ibland sker detta tillsammans med någon form av rörelse. I enstaka fall används rytminstrument, till exempel maraccas. Klasslärarna, som menar sig ha kompetens att undervisa i musik upp till årskurs 2, berättar att musikskapande och musikkunnande inte får något större utrymme i undervisningen. Musiklyssning är inte heller prioriterat, det kan förekomma att klassläraren spelar inspelad musik i bakgrunden när eleverna läser.

Från och med årskurs 4 sker undervisningen i skolans musiksäl under ledning av en musiklärare utan pedagogisk högskoleexamen. Tonvikten läggs då företrädesvis på *musicerande* på olika instrument inom pop- och rockgenren: gitarr, trummor, keyboard och el-bas. Sång ses som ett instrument som är valfritt att använda. Undervisningen sker i storgrupp och går i korthet ut på att eleverna samlas i olika instrument/sånggrupper och väntar på instruktion från läraren som går runt från grupp till grupp. Enligt läroplanen skall skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Vidare framgår att läraren också ska verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen. Arbetsklimatet vid Bergby Centralskola beskrivs av de flesta som positivt och många elever menar att de känner sig trygga eftersom läraren är så tydlig när det gäller ordningsregler i musiksalen. Ingen känner sig tvingad att spela eller sjunga. Eleven kan fritt välja vad han/hon vill spela/sjunga. Dock är könsdominansen tydlig, flickor sjunger och pojkar spelar. Detta bekräftas vid intervjuer med elever och lärare samt vid lektionsobservationer där det tydligt framkommer att många pojkar, i synnerhet i de äldre åldrarna inte deltar i sång. Bergby Centralskola anger i sin kvalitetsredovisning 2008/09 att en utvecklingsuppgift är att skapa tydliga mätmetoder för utvärdering av arbetet med genus och jämställdhet, där fokus kommer att läggas på att stärka flickors, i åk 8 och 9, självkunskap genom samarbete med Rockskolan ("Girltime").

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Vidare ska läraren se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Det musikaliska materialet vid Bergby Centralskola är förenklat och eleverna ges få möjligheter att möta utmaningar. Inspektörerna ser inte heller några anpassningar av undervisningen till elevernas förutsättningar och behov. Möjligheten att få olika arbetsuppgifter beroende på vad man är intresserad av eller kan litet mer av, förefaller också begränsad. Vid intervjuer med elever framkommer att de ibland kan känna sig understimulerade när de inte får uppgifter som motsvarar deras kompetens vilket medför en oengagerad attityd i klassrummet. Musikläraren berättar att han försöker utgå från elevernas förutsättningar och då och då använder de duktigare eleverna som hjälplärare. Eleverna säger vidare att deras möjlighet till inflytande är liten, det handlar då oftast om val av instrument under pågående lektion eller "arrangemang" av stycke. Detta bekräftas även av musikläraren, som menar att

detta är den möjlighet han kan ge eleverna till inflytande. Musikläraren står för urvalet av repertoar som företrädesvis är musik i pop- och rockgenren, dock inte dagsaktuell. Han berättar vidare att han talar om hur han tänkt sig planeringen av ämnet och där- efter alltid frågar eleverna vad de tycker. Eleverna nämner som förbättringsområden att de skulle vilja spela mer "kända" melodier och gärna få tillfälle att lära sig litet svårare låtar och nya ackord. De skulle också vilja få möjlighet att göra egen musik.

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen i olika ämnes- områden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Vidare framgår i kursplanen för musik att skolan ska sträva efter att eleven blir förtrogen med musikens beröringspunkter med andra kunskapsområden.

Vid intervjuer på Bergby Centralskola framkommer att det i undervisningen inte finns beröringspunkter med andra ämnen eller kunskapsområden. Eventuella samarbeten tycks enligt inspektörerna ske sporadiskt och synliggörs inte vid granskningen.

Bedömning

Enligt Skolinspektionens bedömning ges eleverna inte tillräckliga möjligheter att utveckla kunskaper inom samtliga kunskapsformer. De ges inte heller tillräckliga möjligheter att utveckla förtrogenhet med musikens beröringspunkter med andra kunskapsområden. Vidare behöver individanpassningen i ämnet musik utvecklas. Strukturer för hur pojkar och flickor ska få ett lika stort utrymme i musikundervisningen bör utvecklas på skolan. Eleverna behöver också få ett större reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i musikundervisningen.

2. Sker bedömning och betygssättning i musik utifrån styrdokumentens krav?

För att eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål krävs att musikläraren tydliggör för eleverna vilka mål undervisningen har, och att läraren löpande följer upp elevernas kunskaper och bedömer dessa allsidigt utifrån styrdokumentens krav. Musik är dock ett av de ämnen där eleverna har minst kunskap om mål och betygskriterier. Uppföljningen av elevernas musikkunskaper är dessutom ofta bristande, och kraven för att få ett visst betyg kan skilja sig godtyckligt åt från skola till skola. Formaliserade samverkansformer mellan musiklärare framhålls som en nyckelfaktor för att främja likvärdighet i ämnets innehåll, bedömningskriterier och betygssättning.⁵

Beskrivning

Bergby Centralskola har lokala kursplaner i musik vilkas utformning är godkända av rektorn. Dessa planer är kraftigt reducerade i förhållande till de nationella styrdokumentet. En av de intervjuade klasslärarna har varit med och utformat den lokala kursplanen och säger att det är uppnåendemålen i den nationella kursplanen för årskurs 5, och inte strävansmålen, som har styrt det arbetet.

⁵ Skolverket (2005b).

Musikläraren menar att uppnåendemålen i den nationella kursplanen i musik är för höga, "att målen inte stämmer med verkligheten". Ett exempel på ett sådant uppnåendemål i årskurs 9 är att eleverna *ska kunna använda sin röst i unison och flerstämmig sång* vilket musikläraren menar är omöjligt. Vid intervjuer med elever framkommer att de inte känner till kursplanens och läroplanens mål. Målen är inte tydliga för dem och det sker inte heller någon löpande uppföljning av elevernas kunskaper. Några elever säger att de inte är säkra på hur läraren tar reda på vad de kan, andra säger att läraren ser vad de kan. Musikläraren själv säger att det underlag han har när han betygsätter eleverna är observationer. Någon skriftlig dokumentation av elevens kunskapsutveckling sker inte. Skolinspektionen kunde vid granskningen notera att strävansmålen inte styr planeringen av musikundervisningen.

Av grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Vid Bergby Centralskola ges skriftliga omdömen en gång per termin. I de omdömen som Skolinspektionen tagit del av framkommer att dessa främst består av uppmuntrande kommentarer som mer berör personlighet och intresse än ämneskunskap. Musikläraren påpekar själv att dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt utvecklingsområde.

Enligt skolans statistik är andelen elever som nått kursplanemålen i ämnet musik 96 procent för årskurs 9 läsåret 2008/09. Det är ingen större skillnad mellan pojkars och flickors betyg. En gång om året träffas musikläraren andra musiklärare i kommunen för att diskutera och arbeta med likvärdig bedömning och betygssättning. Det sker dock ingen uppföljning av det arbetet.

Bedömning

Bedömning och betygssättning utgår inte i tillräcklig omfattning ifrån styrdokumentens krav. Skolan behöver se till att eleverna får kännedom om mål och betygskriterier i ämnet musik. De skriftliga omdömena i musik behöver tydligare beskriva elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen i ämnet. Se även Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Rutiner kring uppföljning av elevernas kunskapsresultat i musik behöver förbättras. Rektorn behöver säkerställa att de lokalt bearbetade kursplanerna i musik överensstämmer med de nationella mål att sträva mot som ska utgöra det främsta underlaget för planering av undervisningen.

3. Finns centrala förutsättningar för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet?

Forskning visar att elevernas möjligheter att utveckla kunskaper i ämnet musik i enlighet med kursplanens och läroplanens mål även påverkas av yttre förutsättningar där rektorns roll är

central. Det handlar exempelvis om lärarkompetens, utrustning och lokaler, skolans organisation, tidsanvändning, ämnets status på skolan och arbete för att kvalitetsutveckla ämnet⁶.

Av läroplanen framgår bland annat att huvudmannen ska utveckla verksamheten i kontakt med det omgivande samhället. Forskning visar även att musik och kultursatsningar i kommunen kan genom samverkan ha gynnsam effekt på skolans arbete för att utveckla kvaliteten i musikundervisningen⁷.

Beskrivning

Enligt skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolans resultat och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska utföra sina arbetsuppgifter.

Bergby Centralskola har tre lärare som undervisar i musik, samtliga utan pedagogisk högskoleexamen i musik. Två av dem är klasslärare och de har undervisning med eleverna i årskurserna 1-3. I årskurserna 4-9 undervisar en musiklärare som saknar lärarbehörighet. Den sistnämnde läraren har varit på skolan under ett år, men har under ett flertal år arbetat som musiklärare i olika skolor i kommunen, bland annat också i Bergby Centralskola. Läraren tjänstgör vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på ytterligare två skolor i kommunen.

Under innevarande läsår har en behörig musiklärare, från kulturskolan i Gävle, anlitats under maj månad för att se till att garanterad undervisningstid ges till barnen i de lägre åldrarna (1-3). Denna verksamhet kan liknas vid "kompanjonlärarskap", dvs. klasslärarna deltar under lektionen.

Rektorn tar ansvar för att samtliga elever fått sin garanterade undervisningstid när de slutat grundskolan. Detta kan dock innebära att tiden för de yngre eleverna komprimeras så att de, i stället för att ha en lektion i veckan under läsåret, får utökad tid i slutet av terminen. Man "blockläser" under en period. Vid tiden för granskningen hade en behörig musiklärare från kulturskolan i Gävle anställts för att ha musik med de yngre eleverna. Musikläraren benämnde detta "panik-musik". Hon hade med kort varsel blivit anlitad av rektor för att se till att eleverna i åk 3 skulle få sin garanterade undervisningstid. Denna lösning ansåg den berörda musikläraren vara oacceptabel eftersom det inte gav henne möjlighet att planera och strukturera undervisningen över

⁶ Jmf Skolverket (2005 b); Georgii-Hemming, E. (2005). *Berättelsen under deras fötter. Fem musiklärares livshistorier*. Örebro: Universitetsbiblioteket; Myndigheten för skolutveckling (2007) *Musik: en samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

⁷ Jmf Skolverket (2005 b); Stålhammar, B. (1995). *Samspel: grundskola – musikskola i samverkan: en studie av den pedagogiska och musikaliska interaktionen i en klassrumssituation*. Göteborg: Musikvetenskapliga avd.; Sveriges Musik- och kulturskoleråd (2006) *Glädjeämnen eller sorgebarn?: En rapport om samverkan mellan för-, grund- och gymnasieskolor och landets musik- och kulturskolor*, Bjästa: Daus Tryck och Media.

tid. Musikläraren menade också att åtgärden inte heller gav eleverna möjlighet till kontinuitet i musikundervisningen. Under tidigare år har detta lösts med personal från "Rockskolan", en fristående musikalisk verksamhet utanför skolan. Bergby har ingen egen kulturskola. Rockskolan är en verksamhet utanför skolan där en del elever har möjlighet att lära sig spela pop- och rockinstrument.

Bergby Centralskola har tillgång till bra utrustning och lokaler för att bedriva undervisning, dock visar granskningen att det saknas möjlighet att använda IT som stöd för musicerande samt som redskap för skapande i enlighet med mål att sträva mot i kursplanen för musik.

Rektorn har god kontakt med kommunens kultursekreterare och skolan får ofta möjlighet att bevista konserter och teaterföreläsningar. Skolan har sökt pengar till projektet "Skapande skola" och hoppas kunna få bidrag för att kunna arbeta tematiskt med ett projekt om häxor tillsammans med en arbetarteaterförening på orten.

Gävleborgs län anger i sin regionala utvecklingsplan att grundskolornas inriktning på entreprenöriellt lärande är av största vikt för att utveckla kreativa näringar och främja kreativitet hos länets befolkning. Bergby Centralskola har inriktning mot "Hälsa och entreprenörskap" och majoriteten av personalen har gått en 7,5 hp kurs i entreprenörskap på Högskolan i Gävle. I kursen ingår att tillsammans med eleverna genomföra projekt och skolan beskriver som sin målsättning att låta entreprenörskap som pedagogisk form genomsyra arbetet i skolan. Skolinspektionen kunde vid granskningen inte se att detta synsätt berör musikämnet, inte heller att rektor benämner det estetiska ämnesområdets betydelse i det entreprenöriella lärandet för en kreativ utveckling i länet.

Samtliga intervjuer med elever, lärare och rektor har visat att *kunskaper* i ämnet musik inte har hög prioritet. Viktigast framstår den "glädje" som musik ger eller kan ge. En del elever ser det som ett "slappt" ämne där man slipper skriva och "kan ha kul", andra berättar att det är roligt att lära sig spela instrument. En klasslärare framhöll att barn blir duktigare matematiker och trygga i gruppen av att arbeta med musik, en annan klasslärare menade att musiken har en lugnande effekt på gruppen - "Friskis och svettis"-gymnastik nämndes som exempel. Musikläraren säger att lusten och miljön i musiksalen är viktigast.

Bedömning

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i de centrala förutsättningar som krävs för att bedriva en musikundervisning av hög kvalitet. Rektorn behöver ta större ansvar för att musikundervisningen är av god kvalitet, samt säkerställa att de lärare som undervisar i musik har den kompetens som krävs och får den kompetensutveckling de behöver för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter. Skolinspektionen vill här framhålla skollagens bestämmelse där det framgår att kommunen som huvudregel är skyldig att använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Eleverna måste ges möjlighet att använda IT i enlighet med strävansmål i kursplanen för musik. Skolan behöver se till att organisa-

tion och tidsanvändning i musikämnet skapar goda förutsättningar för eleverna att nå målen. Rektorn behöver skapa förutsättningar för samverkan mellan lärare för att musikundervisningens kvalitet ska utvecklas i förhållande till målen i läroplan och kursplan ur ett årskurs 1-9 perspektiv.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Kerstin Edewald-Berg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Anna Rydin
Undervisningsråd